

Stanowisko nr 1/23

strony rządowej oraz strony samorządowej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim z 5 października 2023 w sprawie roli szkolnictwa branżowego i konieczności jego dynamicznego rozwoju

Jako strony dialogu społecznego chcielibyśmy podkreślić znaczenie kształcenia zawodowego, jako ważnego elementu współczesnej oświaty. W dobie przemian rynku pracy, dynamicznych zmian w gospodarce, rola kształcenia związana z przygotowaniem młodych ludzi do wykonywania zawodów odpowiadających na potrzeby rynku pracy jest niezwykle istotna. Według dostępnych, różnych badań i analiz w województwie mazowieckim w 2023 r. występuje deficyt w wielu grupach zawodowych. Sytuacja ta ma związek z dynamicznymi zmianami gospodarczymi, niskim bezrobociem, zmianami kulturowymi oraz ugruntowanymi przeświadczeniami wśród młodzieży, które odnoszą się do negatywnej oceny niektórych zawodów.

Zdajemy sobie sprawę, że szkoły branżowe częstokroć przez opinię publiczną niestusznie uważane są za szkoły „gorsze”. Dostrzegamy konieczność stworzenia strategii promocyjnej, która byłaby zakrojona na szeroką skalę, skierowana do młodzieży i rodziców, a dotyczyłaby uatrakcyjnienia tej ścieżki edukacyjnej. Kampania informacyjna winna zachęcać młodzież szkół podstawowych do wyboru pewnych zawodów, które obecnie nie cieszą się popularnością.

Wyrażamy nasze pełne poparcie dla wszelkich wysiłków, które będą zmierzały do wzmocnienia szkolnictwa branżowego: instytucjonalnego, kadrowego, finansowego oraz inwestycyjnego. Koniecznym jest kontynuowanie dotychczasowej polityki oświatowej, której celem jest zapewnienie szkolnictwu zawodowemu odpowiednich środków finansowych na bieżącą modernizację pracowni, remonty, wymianę urządzeń, nowoczesną technologię i sprzęt komputerowy wraz z aktualnym oprogramowaniem. Na ten cel powinny być przeznaczane zarówno dotacje z budżetu państwa, jak i środki własne samorządów. Tym samym należy wśród samorządów wojewódzkich i powiatowych propagować pozytywne praktyki, polegające na finansowaniu ze środków własnych zadań dotyczących oświaty, a w szczególności szkolnictwa branżowego.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że nowoczesna gospodarka stanowi bardzo konkurencyjny, oparty na dynamicznie zmieniającej się wiedzy rynek, na którym sukces absolwentów szkół branżowych zależy od ścisłej współpracy pomiędzy pracodawcami a szkołami i autorami podstawy programowej. Nie tylko zakres i przedmiot kształcenia powinny powstawać w bliskiej kooperacji pomiędzy przedsiębiorcami a nauczycielami, ale również ta sfera współpracy winna ściśle obejmować praktyki w zakładach pracy. Wskazaniem działaniem mogłoby być określenie katalogu dobrych praktyk, które można byłoby aplikować w relacjach między biznesem a szkołami branżowymi.

Wyrażamy nasze poparcie dla działań Ministerstwa Edukacji i Nauki, które zmierzają do uproszczenia prawa oświatowego i wyeliminowania inflacji przepisów, które w sposób – czasem nazbyt rozbudowany – regulują system polskiej edukacji. Mnogość ustaw, rozporządzeń, różnego rodzaju przepisów, a zarazem umiejscowienie ich w wielu aktach prawnych powoduje szereg niejasnych sytuacji i komplikacji w ich stosowaniu. Brak ujednoczonych w skali kraju wzorów dokumentów oraz procedur w ich stosowaniu jest przyczyną nadmiernej biurokracji, prowadzącej do wymagania przez urzędy i instytucje licznych dokumentów, zaświadczeń oraz formularzy, co nie sprzyja nawiązywaniu współpracy z pracodawcami. Konieczne wydaje się dokonanie niezbędnych modyfikacji i zmian niektórych regulacji prawnych, co zwiększy ich spójność, wyeliminuje nadmierną biurokrację oraz dostosuje przepisy do obecnego kontekstu gospodarczego i społecznego. Takie działania będzie miało niezmiernie pozytywny wpływ na stale rosnące zapotrzebowanie pracodawców na dobrze wyszkolonych i wyposażonych w niezbędne kwalifikacje pracowników.

Uważamy, że szkolnictwo branżowe stanowi nie tylko istotny element polskiego systemu edukacji, ale również stanowi i winno stanowić filar gospodarki naszej Ojczyzny. Wyrażamy nadzieję, iż zmiany legislacyjne, jak i plany budżetowe będą prowadzić do wzmocnienia szkolnictwa branżowego, które w naszej ocenie będzie przyczyniać się do budowania konkurencyjności polskiej gospodarki, uniknięcia pułapek rozwojowych i finalnie wzmocni polską, innowacyjną gospodarkę.

Stanowisko zostało podjęte przez stronę rządową oraz stronę samorządową Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim. Podpis w imieniu stron złożył Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim.